

REFERAT MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 29.01.25, kl. 14.00-15.30

Sted: Armauer Hansens Hus, møterom 285 stort, 2.etg

Til stede: Martha C. Enger (leder), Harald Barsnes, Stian Knappskog, Stephanie Le Hellard, Julia Saltyte Benth (vara for Jens Nguyen), Kristine Bærøe, Kerstin Almdal og Kaia Nepstad (observatør fra Helse Bergen)

Fra administrasjonen: Jorunn Hvalby, Marianne Heldal Stien, Hege Ommedal og Havjin Jacob (sekretær)

Meldt fravær: Anne Berit Guttormsen

Sak 01/25	Godkjenning av innkalling og saksliste Det ble meldt inn tre saker til orientering. Godkjent.
Sak 02/25	Godkjenning av referat fra 30.10.2024 Godkjent.
Sak 03/25	Revidering av veiledning til doktoravhandlinger ved Det medisinske fakultet Fakultetet nedsatte en arbeidsgruppe våren 2025 som utarbeidet forslag til retningslinjer for monografier. Arbeidsgruppen leverte sin rapport 28.oktober. Forskningsseksjonen har deretter revidert retningslinjen « Veiledning for doktoravhandlinger ved Det medisinske fakultet » og integrert blant annet struktur, forventet omfang og innhold av monografier. Programutvalget gikk gjennom veiledningen og kom med følgende kommentarer: Når det gjøres endringer i retningslinjene, trer de i kraft fra vedtatt dato og vil ikke ha tilbakevirkende kraft. Siden det tidligere ikke har vært spesifikke

Vedtak	retningslinjer for monografier, vil denne spesifiseringen for monografier også gjelde for dem som allerede er i programmet. <u>Seksjonene 3.2.2 og 4.5.1 og 4.5.2 er nesten identiske:</u> Det har vært intensjonen da det ene handler om artikkelbaserte avhandlinger og det andre om monografier. Det er meningen at de som ønsker å hoppe over til monografi seksjonen finner all nødvendig informasjon uten å måtte gå tilbake til starten av dokumentet. <u>Seksjonen 2.5 Arbeider som ikke godtas:</u> Rene oversiktsartikler, forskningsprotokoller og såkalte umbrella reviews godkjennes ikke som originalartikler. Systematic review med metaanalyse kan unntaksvis godkjennes, men da i begrenset omfang og kun som en av de tre delarbeidene. <i>Programutvalget godkjenner den reviderte veiledningsteksten med de kommentarene som fremkom i møtet.</i>
Sak 04/25	Diskusjon om "umbrella review" som en del av doktorgradsavhandlinger Det medisinske fakultet tillater for tiden systematiske oversiktsartikler med metaanalyser som originale arbeider i doktorgradsavhandlinger. En forespørsel ble mottatt fra en doktorgradskandidat om å inkludere en "umbrella review" som en av de tre artiklene i avhandlingen. En umbrella review er en type systematisk oversikt som bruker andre systematiske oversikter som evidensgrunnlag. Visedekan har tatt saken opp med UiO, NTNU og UiT, men det viser seg at ingen av de har erfaring med, eller kjennskap til, denne typen arbeid. Visedekan har også diskutert saken med dekanatet, og de er ikke positivt innstilt til å inkludere umbrella reviews i doktorgradsavhandlinger. Bekymringer om originalitet og kandidatens ansvarliggjøring i slike arbeider ble fremhevet. Dekanatet ønsker at kandidatene skal utføre original forskning, lage egne data og hypoteser.

	Utvalget diskuterte originalitet og vitenskapelig verdi av umbrella reviews. Meta-analyser regnes som originalt arbeid fordi kandidaten forventes å utføre flere analyser på originalt arbeid. Umbrella reviews anses som en oppsummering av meta-analyser, noe som reduserer originaliteten. Det ble stilt spørsmål om ph.d.-kandidater har tilstrekkelig modenhet til å gjennomføre et slikt arbeid, gitt at det kreves omfattende kunnskap innen fagfeltet for å skrive oversiktsartikler. I slike tilfeller kan det også være utfordrende å spesifisere kandidatens bidrag i medforfattererklæringen. Dette er imidlertid ikke nødvendigvis grunnlaget for at PFU ikke skal godkjenne umbrella reviews som en del av ph.d.-avhandlingen, da det uansett er originaliteten som utgjør den største utfordringen. Utvalget var samstemte og konkluderte med at umbrella reviews ikke bør godkjennes som en del av doktorgradsavhandlinger ved Det medisinske fakultet, på grunn av bekymringer knyttet til originalitet, ansvarliggjøring og kandidatens bidrag til arbeidet.
Sak 05/25	ORIENTERINGSSAKER Kurs for ph.d.-veiledere med ekstern kursleder: Før jul planla vi et veilederseminar for å adressere det høye fraværet blant ph.d.-kandidater. Seminaret skulle fokusere på oppfølging og håndtering av fraværproblematikken. Dessverre måtte det avlyses på grunn av sykdom. Nå har vi invitert Gitte Wichmann-Hansen, professor ved Århus Universitet, som ekstern kursholder. Kurset hennes, som har vært brukt av flere universiteter, dekker hele spekteret av utfordringer når progresjonen ikke går som planlagt. Kurset avholdes 19. og 20 februar. Pilotseminar for ph.d.-kandidater om mestring og psykososiale utfordringer: 6.-7. februar. Seminaret vil bli gjennomført på to fakulteter 6. og 7.februar.

	Forskerskoleevaluering status: spørreskjemaet er sendt til kandidatene, og forskerskoleledere har fått tilsendt spørsmålene som de skal svare på. Så langt er det kun 52 kandidater som har svart på undersøkelsen. Arbeidsgruppen oppnevnes i løpet av denne uken.
	Eventuelt

Martha Enger (s.)

Havjin Jacob. (s.)